

Foglalkozás-egészségügyi Fórum

NNK Munkahigiénés és Foglalkozás-egészségügyi Főosztálya

A munkahelyek fogadókészsége pszichiátriai betegséggel küzdő illetve egyéb megváltozott munkaképességű munkavállalók iránt

2019. szeptember 11.

Napra Forgó Nonprofit Közhasznú Kft.

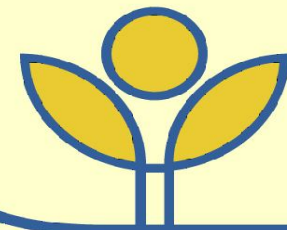
Foglalkozási rehabilitáció célja

A foglalkozási rehabilitáció **a komplex rehabilitáció egyik eleme.**

Célja a tartósan akadályozott emberek munkaerőpiaci integrációját elősegítő feltételek megteremtése:

- az érintett emberek alkalmassá váljanak a minél teljesebb értékű foglalkoztatásra;
- érdekeltek legyenek a munkavállalásban;
- másfelől a munkáltatók befogadóvá váljanak a fogyatékos emberek iránt.

Összességében növekedjék a fogyatékos, megváltozott munkaképességű emberek között a foglalkoztatottak, mindenekelőtt az integráltan foglalkoztatottak száma és aránya.

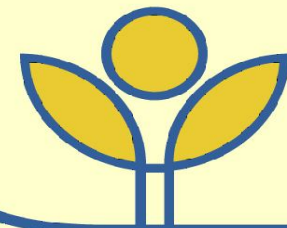

Foglalkozási rehabilitáció tartalma

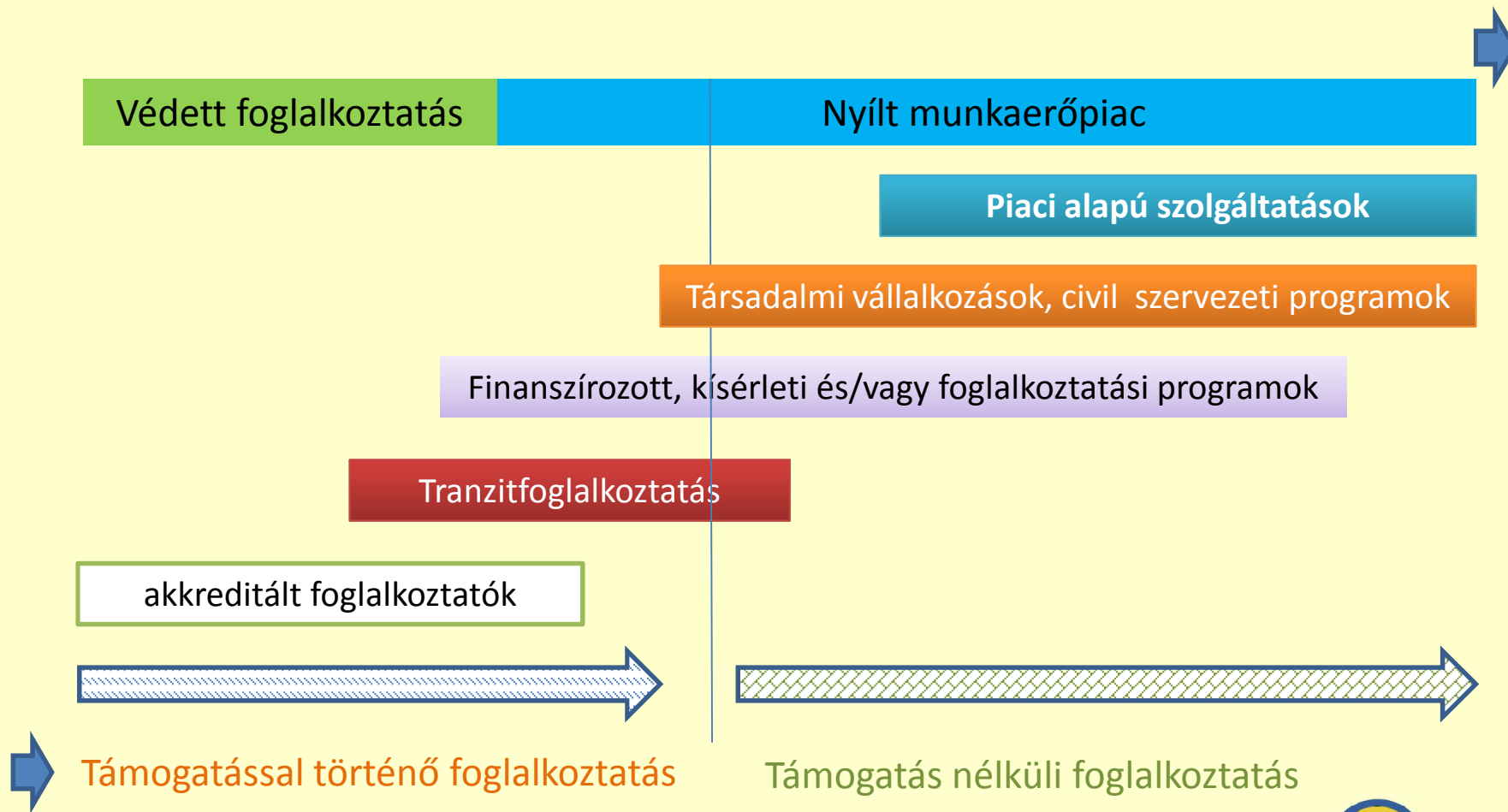
Teljeség igénye nélkül....

- a tartósan akadályozott személyek iskolai végzettségének, szakképzettségének növelése;
- munkavállaláshoz, munkavégzéshez szükséges készségek fejlesztése, képességek erősítése;
- munkavállalást akadályozó tényezők (pl. szociális, mentális, egészségi) feltárása, a megoldás segítése;
- partnerszervezetek segítése;
- munkáltatók informálása (támogatásokról, jogszabályokról, a fogyatékoság jellemzőiről);
- munkáltatók érzékenyítése;
- munkáltató–munkavállaló kölcsönös megfelelésének elősegítése;
- munkatársak felkészítése; betanítás, munkafázisok begyakoroltatása;

Napra Forgó Nonprofit Közhasznú Kft.

Foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások terepe

Napra Forgó Nonprofit Közhasznú Kft.

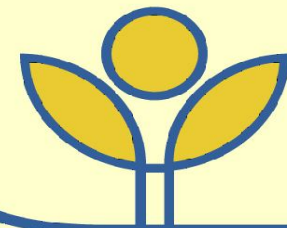
Foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások szemléletbeli alapjai

Folyamatjellegű: a kapcsolatfelvételtől az elhelyezést követő utógondozásig terjed.

Személyre szabott: személyes kapcsolaton és egyedi szükségleteken alapul.

Komplex: A munkavállalóval, munkáltatókkal, partnerekkel folytatott munka egymásba ágyazottan zajlik.

Napra Forgó Nonprofit Közhasznú Kft.

Munkálatók motivációja

Értékalapú

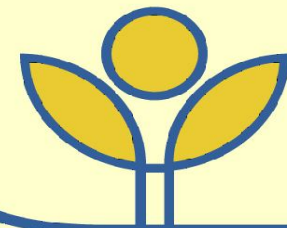
- Személyes érintettség
- Tulajdonosi elvárás
- Esélyegyenlőségi politikák

Érdekeltési alapú

- Adómegetakarítás
- Munkahelyi márka építés

Siker szempontjából indifferens, a kulcs a szükséges és indokolt változásokhoz való viszonyban rejlik!

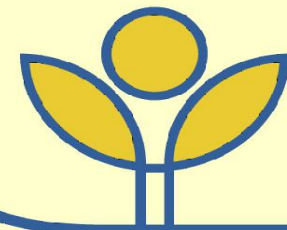
Napra Forgó Nonprofit Közhasznú Kft.

Érzékenyítés alapja

Megfelelő tartalmú és minőségű információ

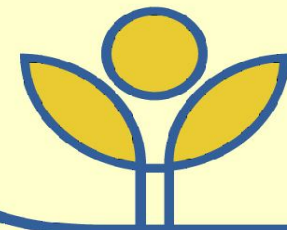
- Adminisztratív és egyéb szabályozási keretek szakszerű ismertetése. (Rehabilitációs hozzájárulás, keresetkorlát, stb...)
- Foglalkozás-egészségügyi szakember bevonása.
- Munkavállaló foglalkoztatást érintő adottságainak adekvát kommunikációja. JELEN ÁLLAPOT bemutatása.

... fontos (lehet) tudni

A pszichiátriai betegséggel élő emberekkel való kommunikáció és kapcsolatteremtés során nagyon sokféle és eltérő intenzitású viselkedéssel, tünettal találkozhatunk.

- Arckifejezéseik, mimikájuk, gesztusaik, reakcióik jelentősen eltérhetnek a megszokottól. Gyakran találkozhatunk kifejezéstelen arccal, tompultsággal.
- Ennek azonban az ellenkezője is igaz lehet. Állandó mosolygás, túlzott szívéllyességet is tapasztalhatunk.

... fontos (lehet) tudni

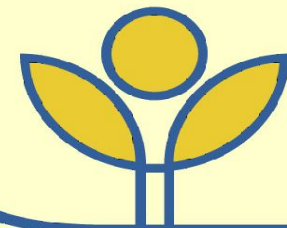
Gátolt lehet a kommunikáció is.

- Fontos, hogy egyértelműen fejezzük ki magunkat, közléseink legyenek könnyen érthetőek, követhetőek.
- Előfordulhat, hogy nehezen értik az elvont fogalmakat, nehezen helyezkednek bele, vagy egyáltalán nem is képesek más helyébe képzelni magukat.
- Kevésbé, vagy teljesen képtelenek lehetnek az empátiára.

... fontos (lehet) tudni

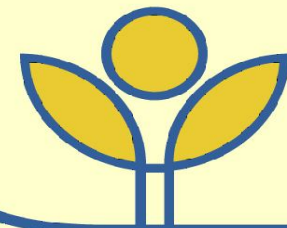
- A balesetveszélyes munkakörben való foglalkoztatásukat kerülni kell.
- Az észlelés zavarai mellett gyógyszer mellékhatás is jelentkezhet.
- Ezek a lelassultság, a csökkent reakció képesség és az enerváltság.

... fontos (lehet) tudni

Az idő megfelelő strukturálása

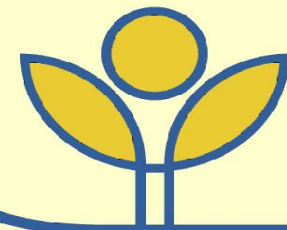
- Napi, heti időbeosztás jelentősége: könnyebben tudnak alkalmazkodni, ha a munkakezdés nem a korai órákban kezdődik, történik.
- Nehezebben alkalmazkodnak:
 - az éjszakai műszakhoz
 - zajos, erős ingerekkel járó közeghez.
- Állapotukat ezek a stresszorok hátrányosan befolyásolhatják.

Összességében

Az alkalmazkodást, beilleszkedést jelentősen megkönnyítheti egy befogadó, elfogadó beállítottságú munkahelyi közeg, ahol folyamatos pozitív visszacsatolást adnak a munkatársak egymásnak.

Napra Forgó Nonprofit Közhasznú Kft.

Érzékenyítés alapja

Jól meghatározott és célszerű felkészítés

- Célzott érzékenyítés alapja az átlagos és attól eltérő pszichés működés közös elemeinek felismertetése:
 - *Mindenkinek vannak érzései!*
 - *Bárki válhat érintetté!*
 - *A művészet ereje!*
- Integrált munkahelyi egészségmegőrző programok
 - Stressz faktorok felismerése.
 - Azokra adható egyedi stratégiák kidolgozása.
- Érintettek bevonása

Próbáljuk hasonlóan látni a világot (?)

Milyen lehet folyton hangokat hallani, és nem tudni, hogy valóban halljuk-e, vagy csak a betegség játszadozik velünk? A művésznek ezt ilyen volt megélni.

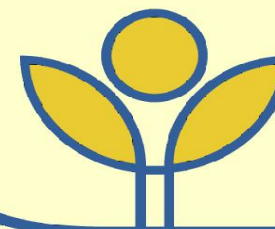
Napra Forgó Nonprofit Közhasznú Kft.

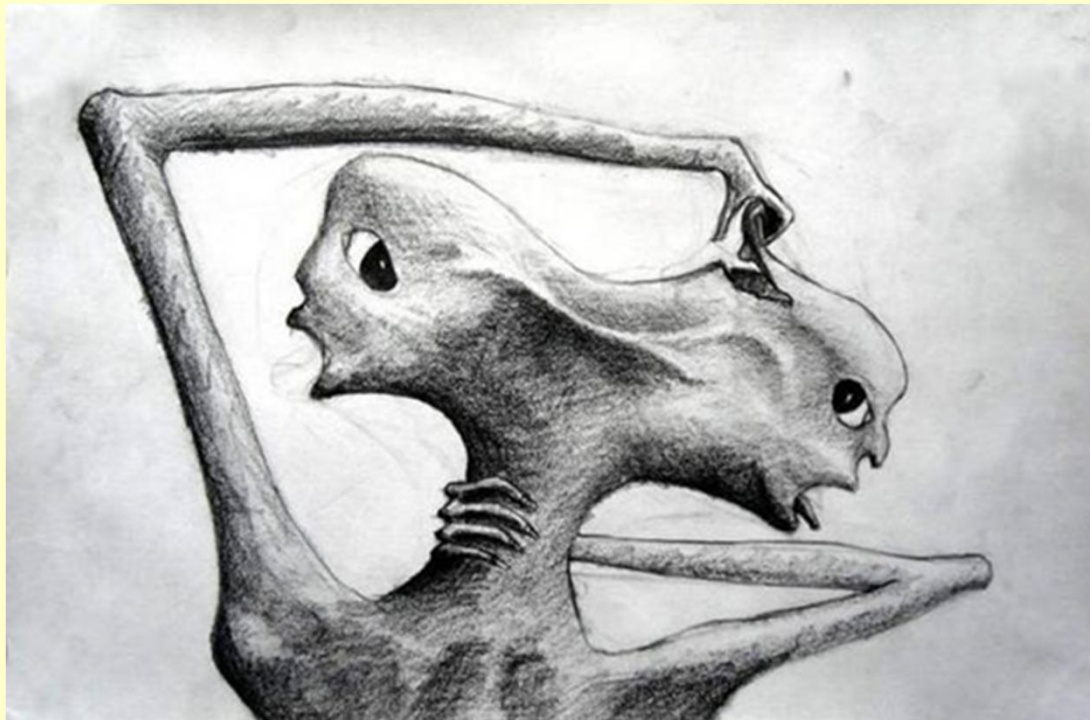
Próbáljuk hasonlóan látni a világot (?)

A hangulatváltozások tumorszerű képződményekként ábrázolva egy férfi fején - a művész ezzel mutatja be, milyen érzés lehet egyszerre több érzéssel és számos gondolattal megküzdeni.

Próbáljuk hasonlóan látni a világot (?)

Ezt a rajzot egy régi elmegyógyintézetben találták, a művész valószínűleg paranoid skizofrén volt, erős hallucinációkkal.

Napra Forgó Nonprofit Közhasznú Kft.

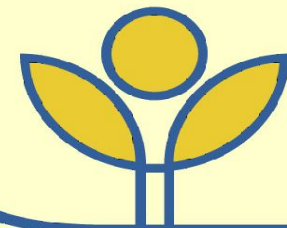
A szolgáltatások fő mozzanata, a munkakör-illesztés

- Tudás
 - Kompetencia
 - Attitűd
 - Releváns munkabiztonsági kockázatok megállapítása
 - Állapot állandóság kérdése
- Feladatok, kapcsolódó műveletek
 - Fizikum, mozgás és érzékszervek
 - **Kognitív képességek**
 - **Szociális készségek**
 - **Személyiségre vonatkozó elvárások**
 - Munkarend
 - Munkahely elérése
 - **Pszichoszociális környezet**
 - **Teljesítményértékelési rendszer**
 - **Terhelés ingadozás**
 - **Személyes támogatás**
 - Korlátozó és kizáró tényezők

Nehézségek – Megoldásra váró feladatok

- Az MMK személyek 1/3-a érintett pszichés, mentális problémákkal, miközben velük szemben a legerősebb a **stigmatizáció**: „Csak pszichést ne küldjenek!”
- A foglalkoztatási aktivitás jelentősen nőtt az elmúlt 10 évben, de nem arányosan az esetükben – **izoláció** jelentős veszély.
- Együttműködés esetleges a partnerszervezetek között.
- A „köznevelési korúak” SNI, BTM minősítése és a későbbi foglalkoztathatóság kapcsolata nincs összefüggésbe hozva, **fiatalok kiemelten veszélyeztetettek**.
- Átjárás „visszafelé” nincs biztosítva a foglalkoztatási rendszerben – az **állapot változékonyságára** megfelelő válaszok nincsenek.
- Nyílt piaci foglalkoztatás támogatása differenciálatlan.

Köszönöm a figyelmet.

Kóródi Edit

06 20 576 5988

korodi.edit@napra-forgo.hu

Napra Forgó Nonprofit Közhasznú Kft.

